

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्र. पीईएन-१०८४/सीआर-४५४/एसईआर-४

संचालय, मुंबई ४००० ३२, दिनांक १६ एप्रिल, १९८४.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ यांमधील नियम ११६ अनुसार, (एक) जे या नियमावली घेतात आणि जे १ जानेवारी १९६४ रोजी किंवा त्यानंतर सेवानिवृत्त झाले आणि मृत्यूच्या तारखेत सेवा-निवृत्तिवेतन घेत होते; किंवा (दोन) जे त्या तारखेनंतर सेवेत असताना मृत्यू पावले, अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना कुटुंब निवृत्तिवेतन अनुज्ञेय आहे. हा लाभ १ जानेवारी १९६४ पूर्वी सेवानिवृत्त होऊन/सेवेत असताना, मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना अनुज्ञेय नाही. अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना कुटुंब निवृत्ति-वेतन मंजूर करण्याचा प्रश्न काही काळ शासनाच्या विचाराधीन होता. १ जानेवारी १९६४ पूर्वी सेवानिवृत्त होऊन त्या तारखेपूर्वी किंवा त्यानंतर मृत्यू पावलेल्या तसेच त्या तारखेपूर्वी सेवेत असताना मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना खालील अटीवर १ जानेवारी, १९८४ पासून कुटुंब निवृत्तिवेतन दरमहा रुपये ६० (रुपये साठ) व त्यावर वेळोवेळी अनुज्ञेय असलेली वाढ मंजूर करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे:—

- (ए) १ जानेवारी १९८४ रोजी हयात असलेल्या विधवेलाच फक्त कुटुंब निवृत्तिवेतन देय असेल;
- (बी) सेवानिवृत्त होऊन/सेवेत असताना मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्याला निवृत्तिवेतनाचे कोणतेही नियम लागू अगळे तरी, त्याच्या विधवेला कुटुंब निवृत्तिवेतन मिळेल;
- (सी) ३१ डिसेंबर १९८३ रोजी अशा विधवेला सेवानिवृत्तिवेतनाच्या कोणत्याही नियमानुसार कुटुंब निवृत्तिवेतन किंवा राज्य शासनाकडून, जिल्हा परिषदांकडून अथवा भारतातील इतर कोणत्याही शासनाकडून कोणत्याही प्रकारची आर्थिक मदत मिळत असता कामा नये;
- (डी) शासकीय कर्मचारी सेवेत असताना किंवा सेवानिवृत्त होऊन मृत्यू पावल्यावर त्याच्या विधवेने पुनर्निवाह केलेला असता कामा नये.

२. शासनाने असाही निर्णय घेतला आहे की, सेवेत असताना/सेवानिवृत्त होऊन मृत्यू पावलेला शासकीय कर्मचारी अथवा ज्या ठिकाणी सेवेत होता, तेथील कार्यालय प्रमुख हा अशा शासकीय कर्मचाऱ्याच्या विधवेला कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यास सक्षम प्राधिकारी असेल. कुटुंब निवृत्तिवेतनाच्या त्वरित मंजुरीसाठी आणि संवितरणासाठी खालील पद्धतीचा अवलंब करावा:—

- (एक) या निर्णयासोबत जोडपत्र-१ म्हणून विहित केलेल्या नमुन्याच्या दोन प्रतींमध्ये, शासकीय कर्मचाऱ्याच्या विधवेने जेथे तिचा पति अखेरीस काम करित होता, तेथील कार्यालय प्रमुखाकडे अर्ज करावा;
- (दोन) अर्ज मिळाल्यानंतर, कार्यालय प्रमुखाने अर्जांमध्ये नमूद केलेल्या तपशीलाची पडताळणी करावी व तो बरोबर असल्याबद्दल खात्री करून घ्यावी.
- (तीन) नेहमीच्या पद्धतीप्रमाणे कोणत्याही प्रकारचे कुटुंब निवृत्तिवेतनाचे कागदपत्र तयार न करता कार्यालय प्रमुख, या शासन निर्णयास जोडपत्र-२ म्हणून विहित केलेल्या नमुन्यामध्ये अर्ज मिळाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आत कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करील.
- (चार) विधवेकडून मिळालेला अर्ज (जोडपत्र-१) जोडपत्र-२ मध्ये दिलेल्या मंजुरीसह यथास्थिति, महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र, मुंबई किंवा महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र, नागपूर शाखा, नागपूर यांना पाठवून अर्जाची एक प्रत आपल्या अभिलेखासाठी कार्यालय प्रमुख ठेवून घेईल.
- (पाच) कार्यालय प्रमुखाने दिलेले मंजुरीपत्र मिळाल्यानंतर, यथास्थिति महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र, मुंबई किंवा महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र, नागपूर शाखा, नागपूर हे ज्या कोषागारामार्फत विधवा निवृत्तिवेतन घेऊ इच्छिते, त्या कोषागारास निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश देऊन कार्यालय प्रमुखास व त्या विधवेस त्याप्रमाणे कळवतील.
- (सहा) लेखा अधिकाऱ्याने दिलेल्या निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशाची योग्य ती पडताळणी केल्यानंतर, त्याच्या आधाराने कोषागार अधिकारी विधवेस निवृत्तिवेतन प्रदान करील.

३. जे शासकीय कर्मचारी आणि परिच्छेद ५ व ६ मध्ये नमूद केलेले कर्मचारी १ जानेवारी १९६४ पूर्वी सेवानिवृत्त झाले असून जे हयात आहेत, त्यांच्या पत्नीस निवृत्तिवेतनधारकाच्या मृत्यूनंतर वर नमूद केलेल्या निर्णयानुसार कुटुंब निवृत्तिवेतन देय होईल.

४. या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद १ मधील निर्णयाचा लाभ भूतपूर्व मुंबई, हैद्राबाद आणि मध्यप्रदेश या राज्यांतील खालील शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना सुद्धा देण्याचे शासनाने ठरविले आहे :—

(ए) १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी द्विभाषिक मुंबई राज्यक्षेत्राचा आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्यक्षेत्राचा भाग असलेल्या बरील राज्यांच्या कोणत्याही क्षेत्रात १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवेत असताना मृत्यू पावलेले शासकीय कर्मचारी.

(बी) १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी द्विभाषिक मुंबई राज्यक्षेत्राचा आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्यक्षेत्राचा भाग असलेल्या बरील राज्यांच्या कोणत्याही क्षेत्रात, १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी निवृत्त झालेले आणि १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी मृत्यू पावलेले शासकीय कर्मचारी.

५. या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद १ व २ मधील निर्णयाचा लाभ मृत्यू पावलेल्या खालील सेवानिवृत्त व्यक्तींच्या विधवांना देण्याचेही शासनाने ठरविले आहे :—

(ए) १ मे १९६० ते ३० एप्रिल १९६२ (दोन्ही दिवस धरून) या दरम्यान स्थानिक संस्थांचे (पश्चिम महाराष्ट्रातील भूतपूर्व जिल्हा शाळा मंडळे व बिबर्भातील विस्तृष्ट कौन्सिल/जनपद सभा) सेवानिवृत्त झालेले तसेच नगरपरिषदा व महानगरपालिका यांचे १ मे १९६० रोजी किंवा त्यानंतर सेवानिवृत्त झालेले पूर्णकालिक प्राथमिक शिक्षक,

(बी) शासनाने यापूर्वी मंजूर केलेल्या तात्पुरत्या निवृत्तिवेतनवाढीस पात्र असलेले व १ मे १९६२ पूर्वी सेवानिवृत्त झाले आहेत, असे पश्चिम महाराष्ट्रातील भूतपूर्व जिल्हा शिक्षण मंडळातील शिक्षकेतर कर्मचारी.

६. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा अधिनियम क्रमांक ५) च्या कलम २४८ च्या परंतुकांमध्ये प्रदान केलेले अधिकार व त्या संबंधातील इतर सर्व अधिकार यांचा वापर करून शासनाने असेही ठरविले आहे की, या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद १ व २ मधील निर्णयाचा लाभ मृत्यू पावलेल्या खालील निवृत्तिवेतनधारकांच्या विधवांनाही देण्यात यावा :—

(एक) १ मे १९६२ रोजी किंवा त्यानंतर म्हणजेच जिल्हा परिषदा अस्तित्वात आल्यानंतर सेवानिवृत्त झालेले जिल्हा परिषद निवृत्तिवेतनधारक व जिल्हा परिषदांचे सेवानिवृत्त प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षक,

(दोन) १ मे १९६२ पूर्वी म्हणजे जिल्हा परिषदा अस्तित्वात येण्यापूर्वी सेवानिवृत्त झालेले भूतपूर्व स्थानिक संस्थांचे निवृत्तिवेतनधारक.

७. कार्यालय प्रमुखांना विनंती करण्यात येते की, या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या जोडप्याच्या पुरेशा प्रमाणात प्रत तयार कराव्यात आणि पुढील निवृत्तिवेतनाकरिता अर्जदारांना उपलब्ध करून द्याव्यात.

८. याबाबत होणारा खर्च, जरील परिच्छेदांमध्ये नमूद केलेल्या निवृत्तिवेतनधारकांचे निवृत्तिवेतन ज्या लेखा शीर्षाखाली खर्च घालण्यात येते त्या लेखा शीर्षाखाली खर्च घालण्यात यावा व त्याखाली मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागवावा.

९. या आदेशाचा इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

व्यं. दे. पानसे,

शासनाने सह सचिव.

प्रति

- (१) भारत सरकारचे सचिव, वित्त मंत्रालय, नवी दिल्ली,
- (२) महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र, मुंबई (१२५ प्रती),
- (३) महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र, नागपूर शाखा, नागपूर (६० प्रती),
- (४) महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
- (५) महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
- (६) महालेखापाल, मध्य प्रदेश, भोपाळ (२५ प्रती),
- (७) महालेखापाल, आंध्र प्रदेश, हैद्राबाद (२५ प्रती),
- (८) महालेखापाल, गुजराथ, गांधीनगर (२५ प्रती),
- (९) महालेखापाल, कर्नाटक, बंगलोर (२५ प्रती),
- (१०) महालेखापाल, आसाम इ., शिलाँग (२५ प्रती),
- (११) महालेखापाल, बिहार, पाटणा (२५ प्रती),

- (१४) महालेखापाल, पंजाब, चंदिगड (२५ प्रती),
- (१५) महालेखापाल, हरियाणा, चंदिगड (२५ प्रती),
- (१६) महालेखापाल, हिमाचल प्रदेश आणि चंदिगड, सिमला (२५ प्रती),
- (१७) महालेखापाल, राजस्थान, जयपूर (२५ प्रती),
- (१८) महालेखापाल, उत्तर प्रदेश, अलाहाबाद (२५ प्रती),
- (१९) महालेखापाल, पश्चिम बंगाल, कलकत्ता (२५ प्रती),
- (२०) महालेखापाल, जम्मू व काश्मीर, श्रीनगर (२५ प्रती),
- (२१) महालेखापाल, गुणपूर, इफाळ (५ प्रती),
- (२२) महालेखापाल, त्रिपुरा, अगरतळा (५ प्रती),
- (२३) महालेखापाल, नागालँड, कोहिमा (५ प्रती),
- (२४) मुख्य लेखा अधिकारी, वी ब्लॉक, दिल्ली प्रशासन, विकास भवन, नवी दिल्ली (४ प्रती),
- (२५) निमंत्रक लेखा, परराष्ट्र मंत्रालय, नवी दिल्ली (१० प्रती),
- (२६) संचालक, लेखा व कोषागारे, गोवा (२५ प्रती),
- (२७) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (५ प्रती),
- (२८) मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, वाशी, नवी मुंबई (५ प्रती),
- (२९) उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई/पुणे/नागपूर/बोरगाव/नाशिक/अमरावती (प्रत्येकी ५ प्रती),
- (३०) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई (५ प्रती),
- (३१) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी (प्रत्येकी ५ प्रती),
- (३२) राज्यपालांचे सचिव,
- (३३) मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
- (३४) उप मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
- (३५) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
- (३६) प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- (३७) प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- (३८) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- (३९) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- (४०) प्रबंधक, लोकआयुक्त व उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- (४१) मंत्रालयातील सर्व विभाग,
- (४२) विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोरनिकम रोड, नवी दिल्ली,
- (४३) मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधीन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख,
- (४४) सर्व विभागीय आयुक्त (प्रत्येकी ५ प्रती),
- (४५) सर्व जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष (प्रत्येकी ५ प्रती),
- (४६) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- (४७) सर्व जिल्हा परिषदांचे शिक्षणाधिकारी (प्रत्येकी १० प्रती),
- (४८) शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (११ प्रती),
- (४९) तंत्र शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य मुंबई, (५ प्रती),
- (५०) संचालक महानगरपालिका प्रशासन, मुंबई (५ प्रती),
- (५१) सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी ३ प्रती),
- (५२) सर्व विभागीय तंत्र शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी ३ प्रती),
- (५३) शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई/दक्षिण/उत्तर/पश्चिम,
- (५४) सर्व प्रशासन अधिकारी, नगरपालिका शिक्षण मंडळ,
- (५५) सर्व महानगरपालिका व नगरपरिषदा, महाराष्ट्र राज्य,
- (५६) सर्व जिल्ह्यांचे वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण),
- (५७) ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, कार्यासन ११-अ/१८ (१२ प्रती),
- (५८) शिक्षण व सेवायोजन विभाग, मंत्रालय, कार्यासन प्रा. नि.-१, प्रा. नि.-२, कार्यासन सा. नि.-४, अर्थ सं.-२, मा.शि.-६ (२५ प्रती),
- (५९) निवड फाईल, कार्यासन एसईआर-४.

*पत्राद्वारे

(शासन निर्णय, वित्त विभाग, क. पीईएन्. १०८४/सीआर-४५४/एसईआर-४, दिनांक १६ एप्रिल १९८४ ची जोडपत्रे)

जोडपत्र १

कुटुंब निवृत्तिवेतनासाठी करावयाच्या अर्जाचा नमुना

- (१) अर्जदाराचे संपूर्ण नाव ..
- (२) पतीचे नाव ..
- (३) मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचारी/निवृत्तिवेतनधारक, जेथे अखरोस सेवा करीत होता ते कार्यालय/विभाग.
- (४) नवनिवृत्तीचा दिनांक ..
- (५) मृत्यूचा दिनांक ..
- (६) निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्रमांक व निवृत्तिवेतनधारक जेथून आपले निवृत्तिवेतन घेत होता ते कोषागार/उप-कोषागार.
- (७) कुटुंब निवृत्तिवेतन जेथून घेण्याची इच्छा आहे त्या कोषागाराचे/उपकोषागाराचे नाव.
- (८) सहपत्रे (विवक्षित नमुने सोबत जोडले आहेत)-
 - (एक) अर्जदाराच्या यथोचितरीत्या साक्षात्कृत केलेल्या दोन नमुना सहधा (दोन प्रतीत सादर कराव्यात).
 - (दोन) अर्जदाराच्या यथोचितरीत्या साक्षात्कृत केलेल्या छायाचित्राच्या पादपत्र आकाराच्या दोन प्रती.
 - * (तीन) अर्जदाराच्या डाव्या हाताचा अंगठा व बोटाचे ठसे असलेल्या यथोचितरीत्या साक्षात्कृत केलेल्या दोन चिठ्ठ्या.
 - (चार) खालील गोष्टी दर्शविणारा अर्जदाराचा यथोचितरीत्या साक्षात्कृत केलेला बर्णनपत्र—
 - (ए) अर्जदाराची उंची, आणि
 - (बी) अर्जदाराचा चेहरा, हात इत्यादींबरील कोणत्याही वैयक्तिक खुणा (शक्य असेल तर किमान दोन ठळक खुणा दर्शवाव्यात).
 - (दोन प्रती सादर कराव्यात).
- (९) अर्जदाराची सती किंवा डाव्या हाताच्या अंगठ्याची निशाणी.
- (१०) अर्जदाराचा सध्याचा संपूर्ण पत्ता ..

* अर्जदार स्वतःची सती करण्यासतत साक्षर नसेल अशा बाबतीत सादर करावे.

નામ

પૂર્ણ પતા

સહી

(૧૧)

(૧૧)

(૧૨) માસિકદાર—

(૧૨)

(૧૨)

નોંધ.—દાન રાજપતિત શાસકીય કર્મચાલ્યાની કિલા અર્જદાર જ્યા શહરાત, તાલુક્યાત કિલા શાસકી
રાહાત અસેલ, તેચીલ દોન કિલા અધિક માન્યવર વ્યક્તીની સાક્ષાતિ કરાવે.

ANNEXURE II

Form for sanctioning Family Pension

The undersigned, having satisfied himself about the correctness of the particulars given in the application, hereby orders the grant of Family Pension of Rs. 60 (Rupees Sixty only) p.m. *plus* relief as admissible thereon sanctioned by Government from time to time to Smt.
with effect from 1st January 1984, in terms of G.R., F.D., No. PEN-1084/CR-454/SER 4, dated the 16th April 1984, which may be accepted by the Accounts Officer.

Place :

Signature

Date :

Name

Designation of the
Head of Office.

Office Seal.

बाब्या सहीचा नमुना

(१)

(२)

(३)

प्रमाणित करण्यात येते की, वरील नमुना सही माझ्या समक्ष करण्यात आली.

सही

नाव

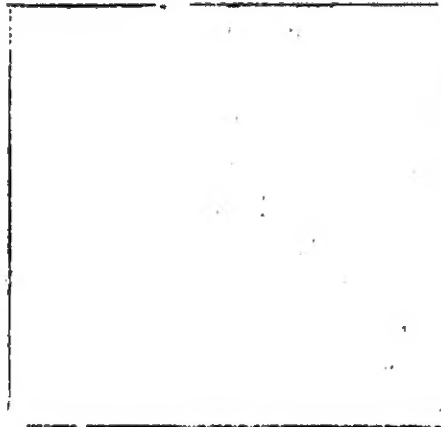
पदनाम

दिनांक :

(राजपक्षित शासकीय कर्मचाऱ्याने साक्षात्कृत केलेल्या असल्यात.)

(दोन प्रती सावर कराव्यात)

निवृत्तिवेतनधारकाचे छायाचित्र

निवृत्तिवेतनधारकाची सही

प्रमाणित करण्यात येते की, वरील सही व छायाचित्र पांचे आहे.

सही

नाव

पदनाम

कार्यालय प्रमुख

दिनांक :

अंगठा व बोट यांच्या उजाच काटे :

करणदा

अनामिका

मघले बोट

तर्जनी

अंगठा

प्रमाणित करण्यात येत की, डाव्या हाताच्या अंगठ्याचे व बोटाचे ठसे

वाच आहेत.

सही

नाम

पदनाम

दिनांक :

(स्वतःची सही करण्याइतपत साक्षर नसलेल्या व्यक्तीबाबत, त्याच्या बोट्याचे ठसे राजपत्रित शासकीय कर्मचाऱ्याने साक्षात्कृत केलेले असावेत व त्याच्या दोन चिठ्ठ्या जोडाव्यात).

(दोन प्रती सादर कराव्यात)

वणतपट

(एक) डेजी

(दोन) ह्या, बहुरा उद्यानावर असल्यास, कोणत्याही वैयक्तिक खुणा

प्रमाणित करण्यात येत की, बरील वैयक्तिक खुणा

वाच्या आहेत.

सही

नाम

पदनाम

दिनांक :

(राजपत्रित शासकीय कर्मचाऱ्याने साक्षात्कृत केलेला असावा.)